

MELISA-testen avslører allergi

Hvis man har mistanke om at man er syk på grunn av kvikksølv fra tannfyllinger eller andre metaller, bør man vurdere å ta Melisa-testen. Den kan påvise om man er

overfølsom eller allergisk mot flere ulike metaller. Hvis man er blitt allergisk eller overfølsom mot et metall, for eksempel kvikksølv, spiller det liten rolle om man har få eller mange amalgamplomber i munnen eller har liten eller stor giftbelastning. Da vil selv små doser kunne gi helseplager. For en del av dem som mener de kan være syke av for eksempel kvikksølv fra amalgamfyllinger,

vil en undersøkelse med tradisjonelle metoder vise at de har så lav belastning at de ikke kan være syke på grunn av kvikksølv. Slike pasienter vil høre fra sin lege at plagene ikke kan skyldes metallbelastningen, siden den etter deres oppfatning er for lav til å kunne gi symptomene. Melisa-testen er et nytt og viktig redskap for å hjelpe dem som lider av overfølsomhet mot ett eller flere metaller, slik at de kan få en sikrere diagnose og behandling.

Pasienter som er skadet av kvikksølv pga. andre mekanismer enn allergi/overfølsomhet, vil ikke få hjelp av en Melisa-test. Ifølge den tsjekkiskfødte, svenske forskeren Vera Stejskal, som har utviklet testen, er kvikksølvallergi vanlig og kvikksølv et utbredt allergen.

Stejskal har tatt patent på Melisa-testen for å beskytte pasientene mot misbruk, ikke for fortjenestens skyld. Derfor skal testen formelt sett skrives MELISA®-testen, selv om vi for enkelhets skyld bare omtaler den som Melisa-testen. MELISA er en forkortelse for det engelske "MEMory Lymphocyte Immuno Stimulation Assay". Det er en test som både diagnostiserer og måler allergi og overfølsomhet mot metaller basert på en blodprøve. Dette dreier seg om en spesiell form for overfølsomhet i cellene, såkalt type 4-allergi.

MELISA – en blodprøvetest som avslører allergi

- Melisa er den eneste vitenskapelig dokumenterte blodprøvetesten som både diagnostiserer og måler metallallergi, som er en nøkkelfaktor ved flere kroniske helseplager.
- Melisa er det mest pålitelige verktøyet som så langt er utviklet for å diagnostisere overfølsomhet i cellene (såkalt type 4-allergi) mot metaller og andre allergiframkallende stoffer som medikamenter, kjemikalier og infeksjoner.
- Melisa er både brukt som verktøy i yrkesmedisin og i forbindelse med implantater i hofter, skruer, pacemakere og tannrestaureringsmaterialer. I dag brukes ikke testen rutinemessig f.eks. i forbindelse med implantater, men Melisa-stiftelsen kommer til å innlede samarbeid både med ortoped og yrkesmedisinske laboratorier i 2006.
- Melisa brukes for å teste pasientens hvite blodceller for allergiframkallende stoffer. En positiv reaksjon indikeres gjennom økt mengde hvite blodceller (eller ved at hvite blodceller deler seg og forstyrres). Positive reaksjoner kan også påvises ved mikroskopisk analyse.
- Det er viktig å skille mellom metallallergier og giftvirkninger av metaller. Melisa-testen måler ikke mengden av metaller i kroppen, men om pasienten er allergisk mot metaller. For allergiske pasienter finnes ikke noe trygt nivå av et stoff man er allergisk mot.

Stejskal begynte som medisinsk forsker ved legemiddelfirmaet Astra i Sverige i 1978. Der utviklet hun en blodtest for å kunne påvise om hudreaksjoner (eksem) hos arbeidere i legemiddelproduksjon skyldtes legemidlene eller andre kjemikalier. Senere ønsket hun å undersøke om samme test kunne påvise allergireaksjoner mot kvikksølv. Stejskal brukte i utgangspunktet seg selv og sine 18 amalgamfyllinger som forsøkskanin. Testen besto prøven. Etter hvert har man funnet ut at den kan brukes for å undersøke allergireaksjoner mot en rekke andre metaller enn kvikksølv, f.eks. nikkel, titan, kadmium, bly, palladium, gull og en rekke stoffer som brukes både i tannbehandling og i tannkrem og kosmetikk.

Testen måler om man har såkalte minneceller mot spesifikke metaller i blodet. Disse minnecellene er en type hvite blodceller (lymfocytter) som "husker" tidligere kontakt med et allergen.

Autoimmunsykdommer

Kroppens immunsystem er utformet for å beskytte oss, men ved autoimmunsykdommer går det til angrep på vårt eget vev. Kvikksølv fra amalgamfyllinger kan være en risikofaktor for å utvikle autoimmune sykdommer. Stejskal mener at fagfolk og myndigheter som avviser dette, sannsynligvis gjør det av uvitenhet. Det finnes eksempler på pasienter med multippel sklerose (MS) som etter å ha fått påvist metallallergi ved denne testen, er blitt symptomfrie når de har unngått metallet.

Forskning har også vist at overfølsomhet mot metaller, spesielt mot nikkel og uorganisk kvikksølv, kan være en nøkkelfaktor hos mange av dem som lider av kronisk utmattelsessyndrom. Hvis slike pasienter unngår eller fjerner stoffet som slår ut med Melisa-testen, fører det ofte til bedring i tilstanden.

Godkjent i utlandet

Melisa-testen er godkjent av private og offentlige sykekasser både i Tyskland og Sveits. I USA er en liknende metode i bruk for beryllium.

Det er å håpe at flere norske fagfolk tar Melisa-testen i bruk og at trygdeverket rutinemessig begynner å refundere utgiftene slik at flere av dem som mistenkes å være skadet av kvikksølv fra amalgamfyllinger eller annen metallbelastning kan hjelpes.

Vitenskapelig dokumentasjon

Stejskal og hennes medarbeidere har publisert en rekke vitenskapelige artikler om Melisa-testen (se henvisninger bak i bladet).

De fleste kan lastes ned gratis fra nettsiden: www.melisa.org.